

Prof. dr Magdalena Koch
Univerzitet 'Adam Mickjevič' u Poznanju, Poljska

Magdalena Koch je redovna profesorka na Univerzitetu Adam Mickjevič u Poznanju (Poljska), gde predaje srpsku, hrvatsku, bosansku književnost i kulturu u Institutu slovenske filologije; ranije je radila na Univerzitetu u Vroclavu. Rukovoditeljica je istraživačke Laboratorije za rodne i transkulturalne balkanske studije. Objavila je knjige Putovanje kroz vreme i prostor. Proza Isidore Sekulić (Vroclav, 2000), ...kada sazremo kao kultura... Stvaralaštvo srpskih spisateljica na početku 20. veka (kanon-žanr-rod) (izdanje na poljskom: Vroclav 2007, srpsko prošireno izdanje u prevodu Jelene Jović: Beograd: Službeni glasnik 2012), Majstorice mišljenja. Srpski feministički esej od 19. do 21.veka (na poljskom: Poznań 2019; srpski prevod te knjige će se pojaviti u januaru 2023 u izdavačkoj kući Službeni glasnik). Koautorka je knjige Milena Pavlović Barilli: EX POST (Beograd 2009, poglavlje: "U potrazi za Milenom Pavlović Barili u srpskoj književnosti"). Učestvovala je (2010-2013) u evropskom projektu COST Action IS0901 „Women Writers in History: Toward a New Understanding of European Literary Culture”. Bila je aktivna članica projekta Knjiženstvo: teorija i historija srpske književnosti na srpskom jeziku do 1915 (2011-2019). Bavi se studijama roda, feminističkom kritikom, srpskom, hrvatskom, bosanskohercegovačkom i crnogorskom dramom, a takođe teorijom i praksom srpskog feminističkog eseja, balkanskim Jevrejka i dekolonijalnim studijama.

Izohimene u književnostima
ili o srpskom feminističkom eseju od 19. do 21. veka

U predavanju će se revitalizovati i razviti jedna briljantna i malo do sada iskorišćena ideja Isidore Sekulić iz njenog eseja od pre skoro 100 godina *Izohimene u književnostima* (1924). Pokazaće se funkcionalnost Isidorine teorijske misli u procesu evolucije esejistike s feminističkom potkom u srpskoj književnosti. Tokom predavanja će se dijahronijski skicirati panorama tog (sub)žanra: od relativno opreznih početaka u 19. veku prvo u Vojvodini (Eustahija Arsić, Draga Dejanović, Milica Stojadinović, Draga Gavrilović), preko tipologije feminističkog eseja u 20. stoleću (Jelica Belović Bernadžikavska, Julka Hlapec-Đorđević, Isidora Sekulić i druge) sve do prognoze njenog razvoja u 21. veku (Svetlana Slapšak, Branka Arsić). To će biti sumiranje najzanimljivijih individualnih autorskih ostvarenja esejističkog feminističkog kanona, koji su sazdale srpske spisateljice, filozofkinje, sociološkinje i antropološkinje kulture. Predavanje će obuhvatiti period od trenutka kada su se pojavili nagoveštaji tog žanra, pa sve do najnovijih vremena, kada možemo da govorimo o zreлом profilisanju te forme, o njenom sve većem uticaju i o potpunoj „samosvesti“ žanra. Pokazaće se razvojni put feminističkog eseja u srpskoj kulturi i promene žanrovskih funkcija – književnih, društvenih i političkih. Drugim rečima, predstavice se tradicija feminističkog eseja u kulturnom prostoru srpskog jezika u periodu od dva veka, koju sažeto može obuhvatiti formula „od Eustahije Arsić do Branke Arsić“.